

**HRVATSKA RADIOTELEVIZIJA
PROGRAMSKO VIJEĆE HRT-a**

Broj: 55/18

Zagreb, 17. rujna 2018. godine

Z A P I S N I K

**55. sjednice Programskog vijeća HRT-a održane 17. rujna 2018. u sobi 107A, objekt
B-30, I. kat**

Započeto u 14:30

PRISUTNI 8/11: Nikola Bakeeta, Neda Ritz, Ivica Maštruko, Maja Sever, Zorislav Lukić, Robert Markt, Ivica Lučić, Aleksandar Milošević

ODSUTNI: Zdravko Kedžo (ispričao se), Dean Šoša (ispričao se) i Vlaho Bogišić (ispričao se)

OSTALI PRISUTNI: Renato Kunić, ravnatelji PJ Program, Toni Caratan, glavni tajnik HRT-a, Bruno Kovačević, glavni urednik programa HTV 1, HTV 2, HTV 3, HTV 4 i HTV 5, Eliana Čandrlić Glibota, glavna urednica RJ Programi Hrvatskog radija, Andrea Arežina Grgičević, glavna urednica portala i nelinearnih medijskih usluga, Katja Kušec, urednica Programskog kanala HTV 1, Tomislav Štengl, urednik Programskog kanala HTV 2, Vlatka Kolarović, urednica Programskog kanala HTV 3, Dražen Miočić, urednik Programskog kanala HTV 4, Vladimir Kumbrija, urednik HRA 1, Jadranka Rilović, v. d. urednika HRA 2, Nevenka Dujmović, urednica HRA 3, Tanja Baran, v. d. urednika Radija Sljeme i Mirjana Bujdo Vađina, tajnica Programskog vijeća HRT-a

Sjednicu je otvorio dopredsjednik Vijeća, g. Baketa i utvrdio da je nazočno 8 od 11 članova Programskog vijeća HRT-a te da postoji kvorum za donošenje pravovaljanih odluka.

Za današnju sjednicu predlaže sljedeći dnevni red:

DNEVNI RED:

1. Ovjera zapisnika:

- **52. sjednice Programskog vijeća HRT-a**
- **53. hitne sjednice Programskog vijeća HRT-a**
- **54. elektroničke sjednice Programskog vijeća**
- *Izvjestitelj: Zdravko Kedžo, predsjednik Vijeća*

2. Praćenje ispunjavanja obveza HRT-a definiranih Zakonom o HRT-u i Ugovorom s Vladom RH

3. Davanje mišljenja o Prijedlogu izvješća o radu (poslovanju) HRT-a za 2017. godinu sukladno članku 19.a stavku 6. Zakona o Hrvatskoj radioteleviziji
Izvjestitelj: Nataša Drempetić, rukovoditeljica RJ Financije i računovodstvo

4. Prezentacija strateških projekata HRT-a u skladu s Ugovorom između HRT-a i Vlade Republike Hrvatske za razdoblje od 1. siječnja 2018. do 31. prosinca 2022.

Izvjestitelji strateških projekata: Tihomir Janjić, Vesna Karuza Podgorelec i Hrvoje Maljak

- 5. Izvješće o radu Programskog vijeća i provedbi programskih načela i obveza HRT-a utvrđenih Zakonom o HRT-u i Ugovorom između Hrvatske radiotelevizije i Vlade Republike Hrvatske za razdoblje od 1. siječnja 2017. do 31. prosinca 2017. u skladu s člankom 26. stavkom 1. podstavkom 4. Zakona o Hrvatskoj radioteleviziji**

Izvjestitelj: Zdravko Kedžo, predsjednik Vijeća

6. Razno

Predloženi dnevni red prihvaćen je jednoglasno, glasovima svih nazočnih članova Vijeća (osam glasova „ZA“)

Ad. 1. Ovjera zapisnika:

- 52. sjednice Programskog vijeća HRT-a
- 53. hitne sjednice Programskog vijeća HRT-a
- 54. elektroničke sjednice Programskog vijeća

Nikola Baketa, dopredsjednik Vijeća, konstatirao je da su zapisnici dostavljeni članovima Vijeća putem elektroničke pošte te moli članove da se jave ako imaju kakvih primjedbi na zapisnik.

Aleksandar Milošević, član Vijeća, naveo je kako on ima jednu sitnicu. Radi se o zapisniku 53. hitne sjednice u dijelu gdje je on govorio o napadu na građanski odgoj. U zapisniku je pogrešno napisano odbor umjesto odgoj pa moli da se to ispravi.

Dopredsjednik Vijeća, g. Baketa, stavlja na glasanje navedene zapisnike te nakon provedenog glasanja zaključuje **da su članovi Vijeća jednoglasno, glasovima svih nazočnih članova Vijeća (8 glasova „ZA“), ovjerili zapisnik 52. sjednice Programskog vijeća HRT-a, 53. hitne sjednice i 54. elektroničke sjednice Vijeća.**

Dopredsjednik Vijeća otvara raspravu o drugoj točki dnevnog reda

Ad. 2. Praćenje ispunjavanja obveza HRT-a definiranih Zakonom o HRT-u i Ugovorom s Vladom RH

Maja Sever, članica Vijeća, navela je da je zanima suvislo obrazloženje o ispunjavanju obveza Hrvatske radiotelevizije o emitiranju programa odnosno zbog čega je tijekom ljeta u jednom trenutku došlo do prekida emitiranja programa na sat vremena te hoće li javnost biti obaviještena o uzrocima.

Renato Kunić, ravnatelj PJ Program, naveo je da je došlo do nestanka struje u takozvanoj trafostanici 1, na prvom katu bloka B-10. U tijeku je postupak utvrđivanja okolnosti koje su uzrokovale prekid programa, a na čemu rade sudski yještaci. Čim je uspostavljeno napajanje električnom energijom, nastavljeno je emitiranje programa.

Aleksandar Milošević, član Vijeća, naveo je kako je prije nekoliko dana objavljeno pismo Sindikata novinara pri HRT-u koje je prilično dramatično. U navedenom pismu spominje se loša ili nikakva reakcija rukovodstva kuće na aferu *Karte* odnosno zataškavanje i spor izvještavanje i nedovoljno izvještavanje javnosti o tome. Kritizira se nabava vrlo loše ocijenjene serije *Je li moglo drugačije?*. Iznose se tvrdnje da novinari nemaju mogućnost participiranja u radnim procesima na HRT-u, da novinari imaju marginalnu poziciju u odlučivanju i u uređivanju, čak se tvrdi da im je zabranjeno govoriti. Traže da se ponovno raspravlja o izvješću bivšeg Nadzornog odbora. S obzirom na to tko je to pismo uputio i s obzirom na težinu iznesenoga smatra da bi to svakako trebali raspraviti na sjednici Vijeća. Predlaže da se to raspravi na nekoj skorijoj sjednici i da se saslušaju predstavnici novinara.

Nikola Baketa, dopredsjednik Vijeća, naveo je da je Poslovnikom o radu Vijeća propisana procedura za uvrštavanje neke točke na dnevni red sjednice pa moli da se to poštuje.

Ivica Lučić, član Vijeća, naveo je kako je on upravo na to htio upozorit, ali ga je dopredsjednik pretekao. Ujedno je naveo kako smatra da ova tema nije u nadležnosti Programskog vijeća i da o tome može eventualno raspravljati Nadzorni odbor HRT-a. Smatra da ne bi trebali ulaziti u tuđi posao pa moli da u tom smislu vode računa o nadležnostima Vijeća.

Aleksandar Milošević, član Vijeća, naveo je da je nekoliko medija pisalo i kritiziralo HRT zbog priloga o dječjem ustaškom logoru. Pročitao je naslov iz Indexa koji glasi: „*HRT dječji ustaški logor proglašio domom za siročad koji su napali partizani*“. Smatra da su te teme bitne ne samo za televiziju već i za društvo općenito, osobito jer su o tome već raspravljali prije ljeta kada je zaključak Vijeća bio da se uspostavlja nulta tolerancija na takve stvari. Nije gledao navedeni prilog pa moli da mu se objasni o čemu se radi. Naveo je kako je vidio samo screenshot s teleteksta na kojem je objavljeno sljedeće: „*25. kolovoza 2018. na teletekstu HRT-a objavljena je netočna informacija da je prigodna komemoracija u povodu Europskog dana sjećanja na žrtve totalitarističkih režima 20. stoljeća i 76-e godišnjice partizanskog napada na dječji dom za ratnu siročad u Jastrebarskom. Budući da se radilo o 76-oj godišnjici partizanskog, a ne ustaškog napada na dječji dom za ratnu siročad u Jastrebarskom, HRT se ispričava Hrvatskom žrtvoslovnom društvu.*“.

S obzirom na to, zanima ga je li došlo do neke greške pa je rečeno da je to bio ustaški napad, a ne partizanski jer mu je to malo nejasno. Također moli da mu se pojasni što je to točno Hrvatsko žrtvoslovno društvo prigovorilo HRT-u pa je objavljen ovaj ispravak.

Andrea Arežina Grgičević, glavna urednica portala i nelinearnih medijskih usluga, navela je da se radi o događaju u Jastrebarskom, odnosno radi se o obilježavanju 76-e godišnjice partizanskog napada na dječji dom za ratnu siročad u Jastrebarskom. Na tom događaju bili su predstavnici Hrvatskog žrtvoslovnog društva, Hrvatskog kulturnog vijeća, Udruge policije i branitelja Jastrebarsko te Župe sv. Nikole biskupa. Obilježavanju su prisustvovali i predstavnici Ministarstva branitelja. Navedeni događaj HRT je prenio, ali je novinar koji je bio na terenu napravio grubu grešku prenijevši da je to bio ustaški napad iako se radilo o partizanskom napadu. Hrvatsko žrtvoslovno društvo, kao organizator navedenog

događaja, zatražilo je od HRT ispravak u skladu sa Zakonom o medijima, a HRT je zahtjevu udovoljio.

Aleksandar Milošević, član Vijeća, moli da mu se odgovori gdje je objavljen navedeni prilog.

Andrea Arežina Grgičević, glavna urednica portala i nelinearnih medijskih usluga, odgovorila je da je navedeni prilog objavljen na teletekstu.

Aleksandar Milošević, član Vijeća, zamolio je da mu se dostavi točna informacija gdje je sve objavljen sporni prilog.

Renato Kunić, ravnatelj PJ Program, naveo je da će odgovor dostaviti pisanim putem.

Ivica Lučić, član Vijeća, naveo je da bi htio pojasniti o čemu se tu zapravo radi budući da se ipak radi o njegovoj struci. Naveo je kako je u Jastrebarskom bio dječji dom u koji su dovedena djeca s Kozare. Partizani su 26. kolovoza 1942. godine napali Jastrebarsko, poštu, željezničku stanicu, policijsku postaju, a iz tog su doma odveli jedan dio djece. Ta djeca su kasnije ostavljena i napuštena, dio ih se ponovno vratio u dom, a dio je nestao. Smatra da se pitanje kvalifikacije tog mjesta kao doma ili logora uglavnom ne tiče samih činjenica nego se odnosi na jedan politički propagandni efekt koji se nazivom želi postići

Aleksandar Milošević, član Vijeća, naveo je da će o tome moći govoriti bolje kada dobiju informaciju što je objavljeno i gdje.

Ivica Lučić, član Vijeća, smatra da ne bi trebali imati ulogu mentalnog higijeničara u javnom prostoru i voditi račun o tome je li nešto objavljeno ili ne. Vijeće obično reagira na ono što zna da je objavljeno a ne da traži je li nešto objavljeno ili nije, kada je objavljeno i zašto. Smatra da je to nepotrebno i previše opterećuje kuću a ne vidi ni svrhu svega toga.

Nikola Baketa, dopredsjednik Vijeća, naveo je da članovi Programskega vijeća imaju pravo tražiti informaciju o tome kada je i što je te gdje je nešto objavljeno. To je stvar programa o kojem raspravljaju te smatra da se kolega Milošević osvrnuo na ono što je možda bilo nezgrapno sročeno na teletekstu odnosno objavljena rečenica nije bila u potpunosti jasna. Smatra da nije svrha Vijeća da držati lekcije iz povijesti.

Aleksandar Milošević, član Vijeća, naveo je kako on osobno smatra da mogu tražiti takve informacije jer su to radili i prije. HRT ima mnogo programa i članovi Vijeća ne mogu sve popratiti tako da je sasvim normalno da u sklopu svojih radnih procesa traže i dobiju te informacije. Zasmetalo ga je to što su se, vezano uz taj prilog, razni mediji (Index, Telegram) vrlo kritički osvrnuli na HRT pa bi volio vidjeti o čemu se tu točno radi kako bi mogao donijeti svoj zaključak.

Renato Kunić, ravnatelj PJ Program, naveo je kako mora izraziti svoje duboko neslaganje i žaljenje jer se Programske vijeće bavi napisima u Indexu ili bilo kojem drugom portalu te na taj način odlučuje o čemu želi raspravljati na sjednicama Vijeća. Istaknuo je da je navedeni

događaj objavljen na temelju neke uredničke procjene i nada se da ovo Vijeće ne ide u smjeru da se bavi uređivanjem programa.

Robert Markt, član Vijeća, predlaže da krenu dalje s dnevnim redom uz napomenu da ne razumije postavlja li se ovdje pitanje objavljene isprike ili povijesnih činjenica koje su prikazane na određeni način.

Maja Sever, članica Vijeća, zamolila je da joj se pojasni kamo je nestalo par desetaka tisuća ili možda stotina tisuća pretplatnika na uslugu HRTi. Naime, u jednom trenutku je imala dojam da smo imali oko 300.000 pretplatnika, a prije mjesec dana kada je to gledala ispalo je da ih je svega 9.000. Što se dogodilo s tom platformom.

Nikola Baketa, dopredsjednik Vijeća, predlaže da se na pitanja kolegice Sever odgovori pod točkom Razno te, s obzirom na to da se nitko nije više javio za riječ, zatvara raspravu o ovoj točki dnevnog reda.

Ad.3. Davanje mišljenja o prijedlogu Izvješća o radu (poslovanju) HRT-a za 2017. godinu sukladno članku 19.a stavku 6. Zakona o Hrvatskoj radioteleviziji

Nataša Drempetić, rukovoditeljica RJ Financije i računovodstvo, uvodno je istaknula da će se referirati na finansijski dio Izvješća dok za programske dio Izvješća riječ prepušta kolegama iz Programa. Navela je da je Hrvatska radiotelevizija i u 2017. nastavila poduzimati sve mjere usmjerene prema stabilizaciji poslovanja i uspješnom ostvarenju zakonskih obveza koje su definirane Ugovorom s Vladom Republike Hrvatske, Programom rada te Finansijskim planom koji je prihvaćen u prosincu 2016. na 28. sjednici Nadzornog odbora. Tijekom 2017. provedeno je sedam preraspodjela finansijskog plana u okviru postavljenih finansijskih gabarita, a s konačnim ciljem da se i u okviru Programa rada osigura uspješna kontrola trošenja raspoloživih sredstava radi ostvarenja ciljeva poslovne učinkovitosti i optimiziranja troškova. U prvoj polovici 2017. orijentirali su se na uspostavljanje stabilne upravljačke strukture kako bi osigurali preduvjete za daljnji razvoj i pokretanje nužnih procesa koji vode prema transformaciji sustava. Time su zaustavili negativan trend u programskom i poslovnom segmentu. Rezultat poslovanja u 2017. je, nakon oporezivanja, u visini od 100 milijuna kuna, a isti je u potpunosti iskorišten za pokriće prenesenog gubitka HRT-a iz prijašnjih godina. Prihodi su ostvareni u iznosu 1,389 mlrd. kuna, što je 0,3 % manje od ostvarenja 2016., ali su 1,9 % manji u odnosu na Plan. Prihodi od pristojbe ostvareni su na razini ostvarenja 2016., ali su 11,7 % manjem iznosu nego 2016., a 15,2 % manje od planiranog iznosa. Kao razlog za to je navela poremećaj na tržištu uzrokovani predstečajnom nagodbom s Unexom, koji je povezan sa situacijom u Agrokoru. Rashodi su ostvareni u iznosu od 1,301 mlrd. kuna i pratili su niže ostvarenje prihoda, tako da su oni u globalu gledano 4,6 % manji nego 2016. i 2,7 % manji od Plana.

Svi rashodi su u pravilu ostvareni u manjim iznosima od planiranoga i od ostvarenja u 2016., izuzev troškova rada stalno zaposlenih radnika, koji su 5,2 % veći zbog pomaka u početku realizacije planiranih aktivnosti. Sve je to povezano s ostvarenjem stabilne upravljačke strukture i isplate otpremnina uz osobno uvjetovane raskide ugovora o radu, a s dalnjim ciljem smanjenja troškova osoblja u budućnosti i ostavljanja prostora za zapošljavanje deficitarnih zanimanja.

Što se tiče investicija navela je kako je u 2017. planirano investicijsko ulaganje u nematerijalnu imovinu u iznosu od 99,3 milijuna kuna i 53,5 milijuna kuna u materijalnu imovinu. Realizacija je bila manja od tog Plana. Što se tiče likvidnosti, ona je stabilizirana i

HRT sve obveze podmiruje redovito u zadanim rokovima dospijeća, a smanjena je i kreditna zaduženost za 78,2 milijuna kuna, iako se HRT u 2017. zadužio za dodatnih 120 milijuna.

Posebno je istaknula da je Hrvatska radiotelevizija u 2017. prvi put provela odvojeno unutarnje računovodstvo, odnosno razdvajanje prihoda i rashoda na javnu i komercijalnu djelatnost po načelima troškovnog računovodstva. Dobit od javne djelatnosti iznosi 9,9 milijuna kuna, a od komercijalne djelatnosti 77,9 milijuna kuna.

U 2017. sklopljen je novi petogodišnji Ugovor između Hrvatske radiotelevizije i Vlade Republike Hrvatske za razdoblje od 1. siječnja 2018. do 31. prosinca 2022. godine.

Nikola Baketa, dopredsjednik Vijeća, naveo je kako se ovdje radi o zakonskoj obvezi Programskog vijeća iako nije usko povezano s onime što Vijeće radi, a to je praćenje programa. Međutim, s obzirom na to da Izvješće sadrži i dio koji se odnosi na program odnosno proizvodnju programa te gledanost i nabavu europskih djela od neovisnih proizvođača, moli da im se i taj dio prezentira ako je pripremljen, jer je to ono što Vijeće zapravo zanima.

Maja Sever, članica Vijeća, navela je kako se ovdje radi o finansijskom izvješću te ona kao članica Programskog vijeća koje je zaduženo za praćenje programa HRT-a mora primijetiti da finansijsko poslovanje HRT-a nije unaprijedilo program te ona zbog toga ne može prihvatiti ovo Izvješće. Smatra da je mnogo više sredstava trebalo ulagati u program, domaću proizvodnju i emisije od javnog sadržaja kako bi podigli kvalitetu programa HRT-a.

Neda Ritz, članica Vijeća, navela je da je detaljno proučila Izvješće u dijelu koje se odnosi na program i ima nekoliko primjedbi. Prije svega, u sažetku Izvješća navedeno je da je u prvoj polovici 2017. uspostavljena stabilna upravljačka struktura čime su napokon osigurani preduvjeti za daljnji razvoj i pokretanje nužnih procesa koji vode prema transformaciji sustava, te je ujedno zaustavljen negativni trend u programske i poslovnom segmentu. Smatra se da je to vrlo općenita rečenica za godinu za koju se ona nada da se nikada neće ponoviti. Smatra da je 2017. bila jedna od najturbulentnijih godina u zadnje vrijeme na HRT-u, godina u kojoj su se izmijenile četiri garniture glavnih urednika.

Nadalje, u Izvješću je navedeno da je stvorena poticajna radna okolina te je svima omogućeno slobodno profesionalno izražavanje. Nejasno joj je na osnovi čega je to zaključeno, odnosno je li provedena neka anketa među radnicima. Naime, koliko ona zna na HRT-u vlada veliko nezadovoljstvo. Brojni ljudi su smijenjeni jednim potezom i sada su u nekoj pozadini. Nije se gledalo ima li među njima velikih potencijala koji bi mogli pomoći u unapređenju programa. Mnogo je mladih ljudi, što je u redu, ali nedostaje „sijedih glava“ na HRT-u. Nema nikoga iznad 50 godina. Smatra da je time izgubljen kontinuitet i razvoj kadrova koji je nužan.

Navela je da rečenica „pa ne može biti vječno“ ne smije biti objašnjenje za smjenu urednika Trećeg programa koji je stvorio i osmislio taj program.

Renato Kunić, ravnatelj PJ Program, naveo je da mora ispraviti gospođu Ritz i reći kako se to što ona spominje nije dogodilo u njegovu mandatu već godinu prije. Ujedno je naveo da je za navedeno uredničko mjesto raspisan javni natječaj na koji se spomenuti kolega nije javio.

Neda Ritz, članica Vijeća, navela je da je to zato što su ljudi demoralizirani. Nastavno na Izvješće o poslovanju, istaknula je da je kod dramskog programa naveden niz premijernih serija, a kada se to počne zbrajati ispada da su to samo četiri serije: *Čuvar dvorca*, *Tin – 30 godina putovanja*, *Imena višnje* i *Anka*.

Navela je kako je o dramskom programu u Izvješću napisano tek nekoliko redova dok o nečemu što se zove *Realizacija sadržaja izvan programske sheme na Hrvatskoj radioteleviziji* postoje čitave dvije stranice. Tu se spominje prijenos *Miss Universe Hrvatske*, *Susret hrvatske katoličke mladeži u Vukovaru* i sl. Postavlja se pitanje je li to loše planirano ili su se ti programski sadržaji nametnuli jer je bilo mjesta u „normalnom“ programu. Smatra da je u Izvješću previše nepotrebnih informacija o nebitnim stvarima dok se ono što je bit programa, npr. dramski i dokumentarni program, svodi na svega nekoliko rečenica. Ujedno je upozorila na očiti nerazmjer domaćeg i stranog programa, jer je u Izvješću navedeno da je prevedeno 646 filmova, 1777 epizoda stranih igranih i dokumentarnih serija, 526 epizoda dječjih serija i serija za mlade, 277 epizoda crtanih serija, 345 stranih dokumentarnih filmova itd. U odnosu na taj strani program proizvodnja domaćeg programa je vrlo malena. Ujedno, ono što na prvi pogled izgleda pohvalno je povećanje suradnje s vanjskim proizvođačima, ali sve to pada u vodu kada se pogleda kvaliteta nekih od otkupljenih serija kao npr. *Je li moglo drugačije i Hrvatski premijeri*. Upozorila je kako je devet epizoda serije „*Hrvatski premijeri*“ stajalo 147.000,00 kuna, a radi se o seriji u kojoj ljudi samo sjede i govore u kameru. Smatra da je sve to moglo biti mnogo bolje odrđeno i to u vlastitoj produkciji HRT-a. Zbog svega navedenoga i ona će se negativno izjasniti o ovom Izvješću.

Aleksandar Milošević, član Vijeća, naveo je kako se ovo Izvješće o radu HRT-a pretežito odnosi na računovodstveno-financijske aspekte poslovanja kuće, a ne na sam rad ove kuće. Slaže se s izlaganjem gde Ritz da je riječ o jednoj od najturbulentnijih godina HRT-a što se nikako ne vidi u ovom dokumentu. Iako bi on svoje primjedbe koje se odnose na emitirani program nijansirao nešto drugačije od kolegice Ritz, u konačnici ni on ne može dati pozitivno mišljenje o ovom Izvješću.

Nikola Baketa, dopredsjednik Vijeća, naveo je kako obično sve što se odnosi na program bude u Izvješću o ostvarenju ciljeva i obveza iz Ugovora s Vladom RH, a ne u ovom Izvješću, Međutim, s obzirom na to da je i ovo Izvješće sadržavalo dio o programskom ostvarenju, smatrao je da će im to biti prezentirano na današnjoj sjednici, ali se očito prevario.

S obzirom na to da se više nitko ne javlja za riječ mogu pristupiti glasovanju i dati pozitivno ili negativno mišljenje, ili mogu sastaviti nešto svoje i to izglasovati kao mišljenje Vijeća o ovom Izvješću.

S obzirom na to da nema prijedloga za zaključak, dopredsjednik Vijeća, g. Baketa, predlaže da stave na glasovanje sljedeći:

ZAKLJUČAK

Daje se pozitivno mišljenje o Izvješću o radu (poslovanju) HRT-a za 2017.

Za predloženi zaključak glasovala su tri člana (tri glasa „ZA“) – Ivica Lučić, Zorislav Lukić i Robert Markt.

Konstatira se da predloženi zaključak nije prihvaćen jer nije dobio potrebnu većinu glasova.

Dopredsjednik Vijeća, g. Baketa, predlaže da prihvate sljedeći:

ZAKLJUČAK

Daje se negativno mišljenje o Izvješću o radu (poslovanju) HRT-a za 2017.

Za predloženi zaključak glasovalo je pet članova Vijeća (pet glasova „ZA“) – Nikola Baketa, Maja Sever, Neda Ritz, Ivica Maštruko i Aleksandar Milošević.

Konstatira se da predloženi zaključak nije prihvaćen jer nije dobio potrebnu većinu glasova.

Nikola Baketa, dopredsjednik Vijeća, konstatirao je da su tri člana glasovala za pozitivno mišljenje, a pet članova Vijeća za negativno mišljenje o Izvješću o radu HRT-a, te zaključuje raspravu o ovoj točki dnevnog reda.

Ad. 4. Prezentacija strateških projekata HRT-a u skladu s Ugovorom između HRT-a i Vlade Republike Hrvatske za razdoblje od 1. siječnja 2018. do 31. prosinca 2022.

Tihomir Janjić, voditelj strateškog projekta: Unapredjenje jezika i govora, naveo je kako se radi o vrlo bitnom projektu koji će pridonijeti kvaliteti jezika i govora na HRT-u. Projekt se razvija u tri smjera, a jedan od njih je razvoj kompetencija odnosno edukacija kako pisaca tekstova tako i govornika. Svjesni su da u tom kontekstu ima prostora za napredak iako HRT ima višedesetljetu tradiciju i kvalitetnu službu koja se time bavi. Projekt predviđa edukaciju koja će biti planirana, kontinuirana i obvezna. Potrebno je najprije utvrditi hoće li početi s najgledanijim emisijama, strateškim emisijama ili emisijama od najvećeg javnog interesa. Na temelju te odluke početi će se s evaluacijom sadržaja i na formalnoj razini analizirati program i pozivati ljudе na radionice i edukaciju. U drugom dijelu, upravljanju kompetencijama i motivacijom, mogli bi stvarati nešto što se zove „medijska iskaznica novinara“ odnosno na bazu koja bi sadržavala karakteristike, prednosti, ali i nedostatke određenih izvršitelja, koja što bi pomoglo pri odabiru izvršitelja za određene emisije. Provedba ovog Projekta zahtjeva određeni broj novih pravilnika i protokola, na čemu će raditi u suradnji s HRT-ovom Pravnom službom. Raspoređivanje radnika na radne pozicije i angažman vanjskih suradnika ne bi se smjelo provoditi bez s ocjene stručnog odjela tj. fonetičara i lektora. U tom dijelu već je postignut velik napredak jer je ove godine bilo nekoliko audicija u sklopu javnih natječaja za novinarska zanimanja, u kojima je sudjelovao i predstavnik Odjela lektori i fonetičari čije su se preporuke u poštovale. Treći smjer na kojem se temelji ovaj Projekt je podizanje odgovornosti i svijesti svih uključenih u proizvodni proces. Svi moraju raditi na tome da podignu svijest o bitnosti standardnog jezika i govora u emisijama HRT-a jer time pridonose i edukaciji ukupnog slušateljstva i čitateljstva. U skladu s time neki su koraci već napravljeni. Propisani su kriteriji za ocjenjivanje govornog i govorničkog statusa kao i kriteriji procjene jezičnog statusa. Namjeravaju započeti već ove godine i to popularizacijom samog projekta u suradnji s odjelom Komunikacije, na način da će putem Intraneta HRT-a učestalim objavama upozoravati na najčešće i najgrublje jezične i govorničke pogreške, te obavještavati izvršitelje o jezičnim i izgovornim aktualnostima.

Zorislav Lukić, član Vijeća, zahvalio je g. Janjiću na iscrpnom izvješću o navedenom Projektu. Podsjetio je kako je prijenos Svjetskog prvenstva u nogometu ovo ljeto gledalo gotovo 2 milijuna ljudi što znači da je u tih 90 odnosno 120 minuta, dva milijuna ljudi slušalo hrvatski jezik. Smatra da je potrebno osnažiti i osvijestiti činjenicu da HRT u tom smislu ima veliku odgovornost za cijelo hrvatsko društvo. Istaknuo je kako mu se jako sviđa završni dio

prezentacije ovog Izvješća gdje su nabrojene najčešće jezične pogreške u programima HRT-a. Stoga želi opet podsjetiti na još jednu pogrešku o kojoj je i prije govorio, a preuzeta je s nesretnih engleskih televizijskih kanala, a uzela je velikog maha na HRT-u. Radi se o tome da se na kraju rečenice ne spušta glas kako treba, nego se podiže kao da se radi o zarezu, a ne o kraju rečenice. Tako da kad imate niz rečenica koje niste završili točkom, odnosno u slučaju govora spuštanjem glasa, dobijete jedan komunikacijski kaos koji je potpuno nerazumljiv. Naveo je kako ne upozorava samo na jednog određenog komentatora na Svjetskom prvenstvu na kojem je to najviše došlo do izražaja. Smatra da HRT-ovi fonetičari trebaju učiniti sve da se takva praksa izbriše kako se ne bi dogodilo da svi uskoro počnemo govoriti kao ti engleski televizijski novinari. Drugi kompleks pogrešaka kojeg ovdje nema je nesretno imenovanje festivala i drugih manifestacija prema engleskom jeziku, dakle *Motovun Film Festival*, *Vukovar film festival* i tako dalje. To nije hrvatski jezik već loše upotrijebljen engleski jezik. Svjestan je da su oni tako registrirani, ali smatra da HRT nije obvezan tako govoriti već može jednostavno takav festival nazvati npr. *Vukovarskim filmskim festivalom*. Nadalje, *Belgijac* i *Belgijci* jednostavno ne mogu biti, kao što nije *Austrijac* i *Austrijci* nego su to *Belgijanci* i *Austrijanci*. Smatra da *Belgijac* i *Austrijac* nisu dio standardnog hrvatskog jezika pa se tako ne bi trebali koristiti ni na HRT-u, iako je primijetio da je to učestalo kod komentatora, a najčešće na teletekstu. Moli da im se malo preciznije pojasni pojам „obvezna edukacija“.

Renato Kunić, ravnatelj PJ Program, naveo je kako neće ulaziti u jezične prijepore, ali se mora osvrnuti na imena festivala navodeći da HRT ne može preimenovati niti jedan festival jer to jednostavno ne ide tako. To je problem koji bi trebao biti upućen Ministarstvu kulture koje onda može upozoriti organizatore da se koriste hrvatskim jezikom u nazivima festivala. Što se tiče obvezne edukacije naveo je da je i do sada na HRT-u postojala obveza korištenja usluga fonetičara i lektora, ali kako nije bilo sankcija to se jednostavno pretvorilo u dobru volju. Pravilnicima i procedurama te u dogovoru s Pravnom službom pokušat će to promijeniti i predvidjeti neke sankcije za one koje se ne dolaze na edukacije, a krajnja sankcija bit će da se određenom novinaru ili voditelju ne dopusti više pojavljivanje na ekranu odnosno u eteru.

Zorislav Lukić, član Vijeća, naveo je da je svjestan da su neka imena institucija zaštićena pa tako imamo Sberbank tj. banku u muškom rodu što zvuči vrlo nakaradno u izgovoru, ali se mora poštovati. Međutim, smatra da HRT u prezenterском ili novinarskom izrazu mora pokušati to izgovarati standardnim jezikom. Smatra da je previše engleskih izraza i da bi barem u govoru pokušali to prilagoditi hrvatskom standardnom jeziku.

Tihomir Janjić, voditelj strateškog projekta: Unapređenje jezika i govora, naveo je kako se mora osvrnuti na primjedbu vezano za *Belgijke*. Podsjetio je kako imaju i *Sirijce*, *Libijce* itd., ali treba biti svjestan činjenice Odjel lektori i fonetičari ne određuje što je standardno, a što ne. Oni traže rješenja u struci koja se time bavi te u tom smislu surađuju s brojnim institucijama i fakultetima. Što se tiče prijenosa sportskih događaja naveo je kako je to težak i komplikiran žanr jer sportski novinari moraju stalno „puniti“ prostor i ne smiju dopustiti previše tišine, ali će se u budućnosti sigurno posvetiti i dodatnoj edukaciji u tom dijelu programa.

Ivica Lučić, član Vijeća, naveo je da je njegov omiljeni diktator Kim Jong Un postao Kim Džong Un pa ga zanima zašto mu je promijenjeno ime.

Tihomir Janjić, voditelj strateškog projekta: Unapređenje jezika i govora, naveo je kako je prije bio Jong jer se pogrešno izgovaralo. Odnosno razni mediji uključujući i HRT su imena njega i njegova oca pogrešno izgovarali. Korejska grafija se ne može izravno pretočiti u hrvatsku, već se imena prenose transkripcijom, a ne transliteracijom. Način na koji u korejskom jeziku izgovaraju taj glas kod nas se transkribira u „dž“, a ne u „j“. Stoga su u jednom trenutku odlučili to ispraviti i počelo se govoriti Kim Džong Un, kako je i pravilno.

Ivica Lučić, član Vijeća, naveo je kako ima pitanje vezano za jedan pojam koji se redovito koristi na HRT, a nije samo pitanje jezika već i povijesti, zemljopisa, a prije svega politike, a to je pojam „regija“. Traži objašnjenje što je to „regija“, koji sve prostor obuhvaća i tko je odredio što je to, a što nije „regija“?

Tihomir Janjić, voditelj strateškog projekta: Unapređenje jezika i govora, naveo je kako se ovdje ne radi o jezičnom pitanju ili fonetskom pitanju pa se mora suzdržati od odgovora. Ali vjerovatno bi bolja, hrvatska, riječ za regiju (općenito) bila „područje“.

Ivica Lučić, član Vijeća, naveo je kako ima čitav niz pojnova koji su prosječnom gledatelju nejasni, a to su „naše zemlje“, „naši narodi“, „ovi prostori“ itd. Zanima ga zašto se koristi to „naše“ i „ovi? Je li to zato što bi ih inače trebalo definirati, pa da se zna tko su naši, a tko eventualno njihovi i sl. Očito je da netko ima ozbiljan problem s identitetom

Tihomir Janjić, voditelj strateškog projekta: Unapređenje jezika i govora, naveo je kako se slaže u tom dijelu s g. Lučićem i u određenom dijelu tom problematikom će se sigurno baviti i ovaj projekt, u dijelu retorike i retoričkog oblikovanja teksta. Treba izbjegavati dvostrukosti i trostrukosti kako bi se znalo što je autor htio reći.

Neda Ritz, članica Vijeća, navela je kako će se nadovezati na izlaganje g. Lukića. Na Hrvatskom radiju vijesti se čitaju tako da se jedna veže na drugu iako su sasvim različitog sadržaja. Smatra da je u čitanju tih vijesti potrebno napraviti manju stanku. Obrazovanje novinara mora biti pod nadzorom iskusnih mentora i žao joj je što više nema iskusnih novinara mentora koji će pratiti razvoj mlađih novinara. Na HRT-u se pojavilo mnogo novih lica koja će sigurno jednom biti dobra, ali sada su loša. Neki od njih samo što ne viču na publiku. Navela je da su se oni obrazovali bez velikih papira, ali uzor su im bili stariji kolege novinari koji su svoje iskustvo prenosili na mlađe. Sjeća se pok. Zvonka Letice koji im je govorio da kada se malo nagnu naprijed djeluju mnogo sugestivnije odnosno uvjerljivije. To su fineše koje mnogo znače. Smatra da je bitno da ljudi prihvate stručno mišljenje o svojim pogreškama i rade na tome da te pogreške ispravljaju.

Maja Sever, članica Vijeća, zahvalila je na prezentaciji i pohvalila kolegu Janjića čije je izvješće vrlo studiozno i kvalitetno te pokazuje kako na HRT-u ima ljudi koji poštено rade svoj posao. Nada se da će ova kuća pronaći resurse da se ovaj Projekt provede do kraja.

Nikola Baketa, dopredsjednik Vijeća, smatra da bi Uprava kuće trebala pronaći način podizanje svjesnosti o važnosti edukacije kod radnika iako odgovornost ne leži samo na njima

već i na urednicima. U prezentaciji se govori i o normiranju rada lektora i fonetičara te je istaknuto da lektor dnevno može lektorirati najviše 20 kartica, a fonetičar vježbati najviše 5 sati s pojedinim osobama. Zanima ga kakvo je trenutačno stanje s obzirom na to da je istaknuto da nedostaje ljudi u Odjelu za jezik i govor, te koliko će to zapravo utjecati na ispunjavanje obveza u pogledu ostvarenja ovog Projekta. Ujedno se osvrnuo i na kriterije procjene govora i govorničkog statusa koji su svrstani u pet skupina pa ga zanima koliko trenutačno osoba s kojima Odjel za jezik i govor radi ulazi u pojedinu od ovih skupina.

Tihomir Janjić, voditelj strateškog projekta: Unapređenje jezika i govora, istaknuo je da bi morali zaposliti još dvadesetak lektora i pet fonetičara kada bi željeli svaku izgovoreniju napisanu rečenicu bude lektorirati, s obzirom na broj kanala i platformi te količinu programa koji HRT svakodnevno proizvodi. Osnovni cilj je podizanje kvalitete na način da educiraju ljudi koji griješe, da budu bolji, odnosno da oni koji griješe jezično ili pravopisno, nakon određenog vremena, dostignu status gdje im lektor više neće biti potreban. Činjenica je da lektora nedostaje, ali su upravo zbog toga i krenuli ovim smjerom. Što se tiče kriterija procjene govora i govorničkog statusa, napominje da ocjena „jedan“, koja podrazumijeva vrlo loš, neprihvatljiv, govorni status, (govorna mana, jaki rotacizmi, sigmatizmi, mucanje, brzopletost i sl.) ne zahtijeva fonetičara nego logopeda, fonijatra i sl. i stručno mišljenje Odjela je da se s takvim osobama ne isplati raditi jer nikada neće postići potrebnu kvalitetu. Međutim broj takvih ljudi je najmanji, većina se nalazi oko dvojke ili trojke, ali u ovom trenutku ne zna točan broj osoba po određenim skupinama.

Nikola Baketa, dopredsjednik Vijeća, naveo je kako mu se jako sviđa da novinari dobivaju svoje tekstove s ispravljenim pogreškama jer je to zapravo jedini način da nauče i saznaju u čemu griješe.

Tihomir Janjić, voditelj strateškog projekta: Unapređenje jezika i govora, naveo je da im u ovom slučaju tehnologija u tom smislu, nažalost, odmaže jer se 80 do 90 % lekture odvija u digitalnom sustavu *i-News*. Radi se o sustavu u kojem novinar upiše tekst, urednik taj tekst prema potrebi doradi, a nakon toga lektor unese izmjene i novinar dobiva gotovu, ispravljenu verziju. To je velika razlika u odnosu na stari sustav gdje bi novinar dobio ispravljeni tekst s vidljivim pogreškama, ali to je nešto na čemu će morati raditi dodatnom edukacijom i jezičnom predavanjima.

Neda Ritz, članica Vijeća, smatra da bi već pri zapošljavanju trebao postojati prvi filter kako bi se ustanovilo ima li netko nepopravljivu grešku ili ne. Žao joj je što nismo preuzeli sustav kao u SAD-u gdje snimatelji koji rade na terenu s novinarima poslije dolaze u montažu kako bi vidjeli u čemu su pogriješili, dok naši snimatelji trče s jednog snimanja na drugo i ne mogu se u tom smislu razvijati. Vidljivo je da nema iskusnih kreativaca koji će donijeti inovacije već je sve jako standardno i ujednačeno bez nekih dovitljivosti. Ovdje se događa da *Dnevnik* vode ljudi bez iskustva što se osjeti na kvaliteti, a to bi svakako trebalo što prije promijeniti.

Nikola Baketa, dopredsjednik Vijeća, podsjetio je kolegicu Ritz da je g. Janjić upravo rekao da Odjel lektori i fonetičari sudjeluje u intervjuima prilikom zapošljavanja novinara i to je zapravo jedan od ciljeva ovog projekta koji se već ostvaruje.

Tihomir Janjić, voditelj strateškog projekta: Unapređenje jezika i govora, naveo je da se donekle slaže s gospođom Ritz jer se dugi niz godina na HRT-u zapošljavalo novinare bez savjeta struke što nikako nije za pohvalu. Ali smatra da se ne bi trebali baviti prošlim vremenima već se trebaju fokusirati na trenutačno stanje. Istaknuo je kako je ove godine prilikom zapošljavanja novinara sudjelovao i stručnjak čije se mišljenje poštovalo. Podupire ideju gospođe Ritz o potrebi mentora jer HRT ima odlične novinare i urednike i sigurno će ih iskoristiti u tom smislu.

Dopredsjednik Vijeća, Nikola Baketa, predlaže da prijeđu na prezentaciju idućeg strateškog projekta pod nazivom: „Projekt unapređivanja kvalitete programske usluge“, te prepusta riječ voditeljici navedenog projekta gđi Vesni Karuzi Podgorelec.

Vesna Karuza Podgorelec, voditeljica strateškog projekta: Unapređivanje kvalitete programske usluge, navela je kako će ih najprije upoznati s konstruktom koji se zove „javna vrijednost“ jer se tu ne radi o floskuli već o ekonomskom pojmu koji je vrlo uspješno primijenjen od strane BBC-a. Radi se o vrlo složenom i zahtjevnom projektu koji obuhvaća sve pore proizvodnje i oblikovanja programa. Prema Ugovoru s Vladom RH to su: utvrđivanje kriterija kvalitete, što znači da moramo znati što je kvaliteta, zatim mjerena ostvarene kvalitete, a potom upravljanje cjelokupnim procesom dugoročnog i kratkoročnog oblikovanja programa, pribavljanja programskih sadržaja, proizvodnje programskih sadržaja. Ovaj Projekt obuhvaća utvrđivanje postupaka i prikupljanja i nuđenja svih kreativnih projekata uz obvezu da HRT ima kontrolu u postupku osmišljavanja, planiranja, pripreme i realizacije. Hrvatska radiotelevizija će se posebno pozabaviti kvalitetom jer je ona kamen temeljac suvremenog javnog servisa koji u ovom suvremenom svijetu ima daleko težu zadaću nego što je imao prije, kad javni servisi nisu imali konkurenciju i u drugim kvalitetnim programima. Činjenica je da postoji jako puno televizija koje proizvode izuzetno kvalitetan program poput Netflixa, HBO-a itd., te ugrožavaju sve javne servise na svijetu. Sukladno tome najprije su odlučili utvrditi što je to kvaliteta programske usluge, a što je bilo vrlo teško jer se mišljenje kulturne elite u tom smislu razlikuje od mišljenja prosječnog gledatelja. Stoga je HRT odlučio kvalitetu definirati onako kako je definira BBC s obzirom na to da je još uvjek najuspješnija javna televizija na svijetu i javna televizija koja je na neki način utrla put toj temi javne vrijednosti u suvremenom medijskom servisu. BBC je i danas iznimno uspješan pa čak 75 % Britanaca smatra da je BBC suvremen, 71 % da izrazito promiče demokratske vrijednosti, a 60 % da je izuzetno transparentan. Velika rasprava koja se odvijala u Velikoj Britaniji početkom 2000-ih zahvatila je i raspravu o pitanjima kvalitete. Jedan od njihovih vodećih teoretičara televizije upozorio je da evaluacija kvalitete, kada je riječ o televizijskom mediju, ne smije uključivati samo estetske nego i društvene kriterije. Odnosno da kad govorimo o kvaliteti televizije trebamo razmišljati i o onome što se zove uobičajeni ljudski interes. Naime, televizija je s jedne strane i umjetnički medij, ali i onaj medij koji je iznad svega visoko komunikativan. Podsjetila je i da je i John Reed koji je ustanovio BBC te bio njegov prvi direktor, zapravo počeo s idejom obrazovanja i približavanja kulture upravo nižim slojevima britanskog društva. Posebno je istaknula rečenicu Geoffa Mulgana „*Najvažnije pitanje koje je potrebno postaviti za bilo koji sustav je - je li taj sustav prikladan društvu? Reflektira li taj sustav i izražava doista njegova iskustva, užitke, boli, njegove uvide i*

shvaćanja? Ako takav televizijski sustav ne korespondira s društvom, on može biti visoko estetski vrijedan, ali neće zadovoljavati kriterij kvalitete.“

Slijedom toga, BBC je „izvukao“ svoj kredo djelovanja već 2004 godine i do danas ga nije napustio, a to je da je kvaliteta dio takozvane javne vrijednosti, a javnu vrijednost procjenjuju članovi društva.

Koncept javne vrijednosti je za HRT dosta nov, ali koristimo ga i imamo ga u Ugovoru s Vladom, a upotrebljavao se i u ranijim strategijama Hrvatske radiotelevizije u smislu da moramo osigurati visoku javnu vrijednost isporuke. Ono što je osnovna premla javne vrijednosti je da relevantna činjenica za javni servis postaje ishod, a ne čin proizvodnje. Javni servis se pita čemu služimo i tu ćemo vrlo lako doći do odgovora, služimo isporuci visoko vrijednih i proizvoda i usluga sveukupnoj javnosti koji kreiraju korisničko zadovoljstvo. Kome smo odgovorni? I ovdje ćemo znati odgovor. Odgovorni smo javnosti. Međutim kada se pitamo koliko je javno vrijedan naš proizvod i kada se pitamo kako znamo da smo uspješni, te što je to uopće javna vrijednost, nema jedinstvenog odgovora i vidimo da niti radnici Hrvatske radiotelevizije, a niti šira javnost, zapravo ne znaju o čemu je ovdje riječ, niti znaju kako mjeriti uspjeh. Često je čak i na Programskom vijeću raspravljanju o tome što je kvalitetan program javnoga servisa. Pojam javne vrijednosti je ekonomski termin koji je 80-ih osmislio američki ekonomist Mark Moore. Početkom 2000-ih britanska vlada ga je izdvojila kao strateški alat u razvoju svojih javnih službi, a britanska takozvana fondacija za rad *Work foundation*, dakle fondacija usko povezana sa znanstvenom zajednicom, razvila ga je nizom studija. BBC je kao prvi korak približavanju javne vrijednosti uveo takozvani test javne vrijednosti i razvio je primjenu tog testa za javni medijski servis kada uvodi nove usluge. To imamo i na HRT-u u našem Ugovoru s Vladom. 2004. u jeku jedne od najvećih rasprava o tome treba li uopće BBC Velikoj Britaniji ili ne, došao je jedan mladi direktor na čelo BBC-a i uveo je strategiju javne vrijednosti. Dvije godine trajali su njihovi pregovori s britanskom vladom o primjeni toga koncepta. Britanska vlada je pristala i 2006. BBC počinje primjenjivati koncept javne vrijednosti i uvodi četverodijelni okvir mjerjenja javne vrijednosti. On je poznat pod nazivom ***reach, quality, impact, value for money*** odnosno ***doseg, kvaliteta, utjecaj i vrijednost za novac***. To su četiri osnovna parametra kojima je BBC odlučio mjeriti svoju javnu vrijednost. BBC-jeva iskustva preuzima velik dio javnih servisa. Mi smo proučavali austrijsku televiziju koja ih je također preuzela, češku televiziju i tako dalje. Nama je, za ovaj kasniji razvoj, bila interesantna češka televizija koja je doslovno uzela BBC-jev model. Rezultati su bili vidljivi već nakon dvije godine primjene ovoga modela. S obzirom na to da je bio iznimno uspješan, EBU razvija sličan sustav. Prije dvije godine kreće s akcijskim planom koji se zove Doprinos društvu. Osnovna razlika između ova dva koncepta je što BBC stavlja naglasak na kvalitetu, a EBU u svom projektu stavlja naglasak na utjecaj javnoga servisa na društvo. Dakle, cilj javnog medijskog servisa trebao biti biti stvaranje javne vrijednosti i danas to više nigdje u Europi nije upitno. Ugledni autori objavljaju knjige o tome i smatraju da je javna vrijednost postala de facto tema dana u razgovorima o medijskim politikama u Europi.

Međutim, što je to javna vrijednost još uvijek dakle nismo dokučili. Često govorimo o javnom interesu, pojednostavljujući ga i smatrajući da je javni interes jednak javnoj vrijednosti što je pogrešno prema Marku Mooru i ostalim teoretičarima. Dakle, javna vrijednost se sastoji od

dva nerazdvojiva elementa koji su ponekad u tenziji i s kojima treba znati upravljati. A to su vrijednost za društvo, odnosno ono što mi nazivamo javnim interesom, i vrijednost za pojedinca. Prema BBC-ju javna vrijednost uključuje dijalog između individualnih interesa tj. interesa trenutačnih korisnika građana i zajednica, i onoga što dodaje vrijednost javnoj sferi, što naglašava dugoročni javni interes i interes budućih naraštaja, još nerođenih građana. Postavlja se pitanje kako je BBC uravnotežio ova proturječja i kako je uspješno upravljao njima? Prvo što su oni uveli, a za što je izuzetno važan televizijski teoretičar koji se zove Richard Collins koji je radio niz studija o ovoj temi, jest Rafiniranje preferencija. Rafiniranje preferencija je više od jednostavnog pružanja publici ono što ona želi. Jer, javni servisi su uvijek rekli „Mi ne želimo dati publici ono što ona želi, mi želimo proizvoditi nešto za što mi mislimo da je jako važno.“ I tu je bio raskorak između ljudi i njihovih javnih servisa. BBC je uveo politiku osjetljivosti na evaluaciju od strane publike, te mu je postalo presudno što Britanci misle o BBC-u. S druge strane je tu informaciju koju je dobio BBC modificirao na način da je u korpusu željenih tema ili žanrova nudio vrhunsku kvalitetu, produksijsku i estetsku i da je na taj način visoko popularnim proizvodima visoke kvalitete počeo oblikovati potrebe publike. Počeo je oblikovati ukuse, mode, interes, trendove, konvencije te je istovremeno osvještavao svoju publiku, prema važnosti nekih dugoročnih projekata odnosno dijela trajne vrijednosti koje je BBC imao. Dakle, prvi korak je kontinuirana komunikacija s gledateljima o tome što rade na dnevnoj bazi. BBC je kreiranje javne vrijednosti izravno odredio kao služenje ljudima i kao individuama i kao građanima, a Mark Thompson u obraćanju zaposlenicima BBC-a, kojima je to značilo potpunu promjenu načina na koji su do tada vidjeli televiziju, sebe, svoj rad, svoju ulogu u društvu, rekao je: „*Trebamo novi odnos s publikom, oni više neće biti publika već sudionici i partneri. Moramo ih poznavati kao pojedince i kao zajednice, i dopustiti im da oblikuju naše usluge na način da su njima na usluzi.*“ To je tada bilo revolucionarno i iako je bilo velikih otpora od strane zaposlenika, on je u tome uspio jer je inzistirao da program javnog medijskog servisa treba odražavati ono za što građani kažu da najviše cijene. Inzistirao je da se publici da privlačan, visokokvalitetan program i da se stvaraju djela trajne vrijednosti u svim žanrovima, djela koja će biti popularna i koja će Britanci voljeti i svakodnevno gledati. Thompson već tada anticipirao da televizija ulazi u revolucionarnu tehnološku eru koja će donijeti potpuno nove modele upravljanja televizijskim proizvodom. Danas smo svjedoci posve nove televizije i posve novog odnosa države i televizije te gledatelja i televizije u Europi koja ima tradiciju javnoga servisa. Dakle, Mark Thompson je rekao da treba poštovati želje publike, poznavati suvremene konvencije žanrova i suvremene narativne tehnike, upravo ovo što je i gospođa Ritz spomenula, kako i u najobičnijoj televizijskoj reportaži djelovati inovativno. Kvaliteta, produksijska ljestvica i kontinuirana komunikacija s publikom stvara javnu televiziju koja ima pozitivan utjecaj na društvo. Britanci su na pitanje koje žanrove smatraju važnima za zemlju u cjelini odgovorili da su to: kulinarstvo, kvizovi, reality show i komedija. Slično istraživanje je radio i HRT te su Hrvati kao važne žanrove odredili dokumentarne filmove, serije, emisije o zdravlju, znanosti te lokalne vijesti. BBC je počeo mjeriti svoju učinkovitost na način da su javnost nominirali kao direktnog procjenitelja ostvarene javne vrijednosti. Uveli su taj četverodijelni okvir uspješnosti ostvarenja ciljeva tj. *doseg, kvalitetu, utjecaj i vrijednost za novac*. **Doseg** je mjerjenje uspješnosti obveze univerzalne dostupnosti i jednakosti svih pri isporuci, što znači da javni servis mora pružati ponešto za svakog člana društva. Ako ne pruža, članovi društva

nisu usluženi. Javni servis mora misliti ne samo o tehnološkoj dostupnosti nego i o intelektualnoj i emocionalnoj dostupnosti svim članovima društva. Kombiniraju se ova mjerena: 15-minutni uzastopni *reach*, *share*, prosječni tjedni broj sati konzumiranja određenog programa, *reach* kod publike koja nije dosegnuta. **Kvaliteta** u užem smislu riječi obuhvaća: izvrsnost, visoke uredničke kreativne i produkcijske standarde te vjerodostojnost, distinkтивnost, originalnost, inovativnost, a mjere se kvaliteta samih programa i kvaliteta ulaganja u žanrovske skupine u smislu uravnovešenog ulaganja u sve žanrove i prioritetnih ulaganja u kvalitetna djela te distinkтивnost u odnosu na komercijalne kanale. Sve se istražuje Likertovom ljestvicom. HRT će to mjeriti kao i BBC, a osim mjerena uvest će i sljedeće aktivnosti unapređenja kvalitete: dugoročno programsко planiranje, projektно planiranje i edukaciju. Navela je da, ako ih ne zanimaju detalji, može neke stvari preskočiti, ali svakako im ostaje na raspolaganju za sva pitanja.

Maja Sever, članica Vijeća, pohvalila je ovu detaljnu prezentaciju jer se radi o vrlo ozbilnjom poslu. Smatra da bi upravo ovakve projekte Vijeće trebalo podržavati.

Toni Caratan, glavni tajnik HRT-a, naveo je kako su svi strateški projekti prezentirani Ravnateljstvu HRT-a.

Vesna Karuza Podgorelec, voditeljica strateškog projekta: Unapređivanje kvalitete programske usluge, navela je da je imala dobru komunikaciju s ravnateljem Kunićem koji je s njom prolazio i odobravao sve faze ovog Projekta, a u konačnici je projekt prihvaćen od strane Ravnateljstva HRT-a.

Ivica Maštruko, član Vijeća, postavio je pitanje tko je radio na ovom projektu.

Vesna Karuza Podgorelec, voditeljica strateškog projekta: Unapređivanje kvalitete programske usluge, navela je kako je pripreme ona radila sama jer nije imala budžetirana sredstva za to. Sada planiraju formiranje timova na razini HRT-a, a nada se da će u radu tih timova sudjelovati i stručnjaci izvana. Smatra da su bez uključivanja televizijske teorije, filmske teorije, sociologije, antropologije, etnologije, ovakve stvari teško izvedive.

Neda Ritz, članica Vijeća, pohvalila je prezentaciju, uz napomenu da se ovdje ne radi o nekakvoj velikoj mudrosti iako je bilo potrebno mnogo proučavanja da se do nje dođe. Kada je slušala o tim vrijednostima prvo što joj je palo na pamet je *Naše malo misto*. To je program koji je bio vrlo popularan u ono vrijeme, a bit će i za 50 godina. Zatim se sjetila i često spominjane emisije *Hrvatska uživo* koja je ukinuta bez obrazloženja jer je kao nekima smetala zbog previše politike. Radilo se o emisiji koja je bila vrlo popularna u vrlo širokom krugu ljudi. Osvrćući se na tu 2017. želi skrenuti pozornost na jedan absurd u proizvodnji prema kojem je program Kulture imao u planu 488 minuta, a ostvarene su 1554 minute, Religija je imala 2.278 minuta, a ostvareno je 2.266 minuta. Religija je imala 308 emisija, a kultura 91 emisiju. Istaknula je kako je već govorila o potrebi HRT-a da kao javna televizija na HTV 1 ima barem jednu tjednu emisiju iz kulture jer kultura nisu samo događaji koji se prate u *Dnevniku*, lokalnim programima ili u kasnom terminu. Kultura je cjelokupno bilo jednog naroda i HRT treba imati emisiju koja to obuhvaća na relevantan, popularan i dopadljiv način.

Nikola Baketa, dopredsjednik Vijeća, naveo je da je pročitao cijeli tekst ove prezentacije koja mu je jako zanimljiva. Malo mu je absurdno da HRT ide sada s nečim što je BBC radio već 2004., kao i činjenica da u Ugovoru s Vladom postoji test javne vrijednosti, a da se uopće ne zna što je to niti se provodi. Ujedno je skrenuo pozornost na projekt EBU-a u koji se HRT još nije uključio, te je izrazio nadu da postoji neka namjera uključivanja od strane HRT-a. Nakon rasprave o ovom Projektu, predložio je da priđu na prezentaciju sljedećih projekta pa poziva g. Maljka da nešto kaže o projektima koje je on vodi.

Hrvoje Maljak, voditelj Strateškog projekta: „Javna i interna promocija misije i vrijednosti javne medijske usluge i Strateška partnerstva“, naveo je kako se radi obvezi HRT-a iz Ugovora s Vladom RH za razdoblje od 1. 1. 2018. do 31. 12. 2022. Ukratko je prezentirao glavne faze projekta:

- izrada plana interne promocije
- izrada plana javne promocije
- utvrđivanje kriterija i postupaka za dnevno provjeravanje ostvarenja misije i vrijednosti HRT-a
- provedba plana interne promocije
- provedba plana javne promocije.

Prvi korak u definiranju plana javne i interne promocije jest analiza zatečenog stanja u odnosu na misijske ciljeve i vrijednosti koje Hrvatska radiotelevizija promiče i zastupa, a koje su ujedno i preporuka EBU-a, a to su: univerzalnost, neovisnost, izvrsnost, inovativnost, raznolikost te odgovornost prema javnosti.

Plan aktivnosti za internu promociju su:

- izrada edukacijskih materijala za djelatnike
- edukacija djelatnika
- analiza sadržaja programa Hrvatske radiotelevizije.

Javna promocija ostvarit će se kroz sljedeće faze:

- provođenje anketnog istraživanja kojim bi se definirale prednosti i slabosti HRT-a u općoj javnosti te kanali i obrasci komunikacije prema pojedinoj medijskoj publici
- istraživanje među različitim društvenim skupinama s ciljem dubljeg ispitanja mišljenja različitih društvenih skupina o problemima i nedostatcima koje uočavaju u radu HRT-a
- izrada akcijskog plana komunikacije prema općoj javnosti i zasebno prema specifičnim društvenim skupinama odnosno osmišljavanje optimalnih komunikacijskih modela prenošenja željenih poruka
- tehnička i sadržajna implementacija kanala za prenošenje poruka pojedinim segmentima medijskih publika.

Istaknuo je kako je u međuvremenu Ravnateljstvo zatražilo da se definiraju sredstva koja su potrebna za realizaciju ovog projekta. Za glavne iznesene faze definirat će se operativni multidisciplinarni tim.

Što se tiče drugog projekta za kojeg je bio zadužen radi se o Projektu: Strateška partnerstva. Ključne faze Projekta su:

- analiza opće i programske strategije te dugoročnog programskog plana radi utvrđivanja željenih partnera. Rok izrade liste željenih partnera je do 30. rujna te su trenutačno u fazi analize mogućih partnera koja će biti prezentirana Ravnateljstvu.
- kontaktiranje institucija i drugih subjekata, definiranje zajedničkih interesa i planova njihova ostvarivanja
- priprema i prijedlozi ugovaranja i suradnje.

Osnova za izradu strategije Strateška partnerstva trebala bi biti opća i programska strategija HRT-a, ali kako u ovom trenutku ne postoji takav dokument, prvi nacrt predmetne strategije temeljit će se na misijskim ciljevima HRT-a, vrijednostima koje HRT zastupa i promiče, Zakonu o HRT-u, Ugovoru s Vladom RH i drugim regulacijskim i koregulacijskim aktima. Cilj je definiranje programa strateške suradnje s institucijama i drugim subjektima kulturne i kreativne industrije u RH i drugim članicama EU-a. Strateška partnerstva potrebno je urediti kroz formalno utvrđene odnose s pojedinim institucijama i drugim subjektima, s naglaskom na razvoju domaće kreativne audio, audiovizualne, multimedijalne i glazbene industrije te međunarodnom predstavljanju hrvatskog kulturnog identiteta.

Za svako partnerstvo definirat će se tim i praćenje izvršenja te procjena uspješnosti suradnje. Osnovna ideja je da se definira finalna lista strateških partnera, operativni timovi za kontaktiranje i pregovore za svakog strateškog partnera, analiziraju obveze i benefiti za obje strane te definira praćenje realizacije partnerstva. Smatra da je presudno definirati dugoročnu programsку strategiju te dugoročni programski plan kako bi partnerstva bila u skladu s navedenim, ali i s ciljevima samog projekta. Za sva dodatna pitanja stoji na raspolaganju.

Ivica Maštruko, član Vijeća, naveo je da bi volio razjasniti neke stvari vezano za projekt „Javna i interna promocija misije i vrijednosti javne medijske usluge“ koji se oslanja na misijske ciljeve koji su definirani u Ugovoru s Vladom, a o kojima se često raspravljalo na sjednicama Vijeća. Istaknuo je kako su ti misijski ciljevi zapravo ono što bismo željeli i ono čemu težimo. Jedna vrsta utopije. Od tih 17 ciljeva u ovom projektu posebno je istaknuto njih šest, a to su: univerzalnost, neovisnost, izvrsnost, inovativnost, raznolikost i odgovornost prema javnosti. Smatra da je to ispravno, dobro, vrlo funkcionalno i u operativnom i u strateškom smislu za ostvarenje ovog projekta za kojeg se nuda da će se ostvariti i koji podržava.

Zorislav Lukić, član Vijeća, naveo je da će se očitovati o sva tri prezentirana projekta. Smatra da bi svi koji rade na ovim projektima trebali pokušati osmisliti način da se sve ovo što je danas prezentirano Vijeću ujedno predstavi, kao misijska vizija HRT-a, i široj javnosti. Osobito zbog činjenice što se u posljednje vrijeme od različitih društvenih skupina potencira pitanje opravdanosti plaćanja mjesecne pristožbe. Ovo je idealna prilika da se neopravdane propagandne akcije tih društvenih skupina razbiju i ozbiljnom dijelu hrvatskog društva pokaže misija HRT-a u pravom svjetlu.

Ivica Lučić, član Vijeća, zahvalio je svim izvjestiteljima koji su im kvalitetno prezentirali strateške projekte HRT. Izrazio je nadu da će se oni doista i ostvariti. Što se tiče promocije televizije, naveo je kako smatra da je jako bitno da ljudi s televizije u javnosti televizija sami ne ocrnuju istu tu televiziju, jer kada nešto dođe iz kuće onda to ima puno veću težinu, nego kada to govore neke društvene skupine izvan HRT-a. Smatra da bi to trebala biti odgovornost svih onih koji rade u ovoj kući.

Nikola Baketa, dopredsjednik Vijeća, naveo je dase slaže s kolegama u vezi s ukupnim dojmom o kvalitetnom predstavljanju ovih projekata. Zanima ga hoće li biti i anketnog istraživanja među zaposlenicima HRT-a o tome kako oni vide HRT, smatraju li da su neovisni i slično, jer je spomenuto samo da će se raditi ankete među gledateljima i slušateljima programa HRT-a. Ujedno istaknuo je kako je primijetio da se u prezentaciji g. Maljka vrijednost i raznolikost stavlja kao cilj ili pomoć u stvaranju integriranog ili manje fragmentiranog društva dok se kod gđe Karuze navodi da bi trebalo povećati brojnost i raznolikost onih s kojima se komunicira. Moli da mu se to pojasni.

Hrvoje Maljak, voditelj projekta Strateškog projekta: „Javna i interna promocija misije i vrijednosti javne medijske usluge i Strateška partnerstva, naveo je da im treba malo više vremena da se usklade jer je u ovom trenutku svatko sa svoje pozicije počeo raditi projekte za koje zaduženi i još se u tom smislu nisu uskladili. Sada tek počinje usklajivanje svih projekata na razini kuće. Planiraju raditi i interne analize i ankete kako bi znali u kojem smjeru moraju ići.

Ad. 5. Izvješće o radu Programskega vijeća i provedbi programskih načela i obveza HRT-a utvrđenih Zakonom o HRT-u i Ugovorom između Hrvatske radiotelevizije i Vlade Republike Hrvatske za razdoblje od 1. siječnja 2017. do 31. prosinca 2017. u skladu s člankom 26. stavkom 1. podstavkom 4. Zakona o Hrvatskoj radioteleviziji

Nikola Baketa, dopredsjednik Vijeća, naveo je da, s obzirom na to da nema predsjednika Vijeća, danas ne bi trebali glasovati o ovom Izvješću, ali poziva članove da se, ako imaju kakvih prijedloga ili dodataka u vezi s ovim Izvješćem, slobodno izjasne jer se radi o zajedničkom Izvješću o radu Vijeća koje se šalje u Sabor. Smatra da bi možda trebali osnovati radnu skupinu koja bi radila na ovom Izvješću.

Ivica Maštruko, član Vijeća, naveo je da ima jednu temeljnu primjedbu na ovo Izvješće, a to je da ono nekako sadržajem ne odražava ono čemu je Programsko vijeće u svojim raspravama

nastojalo pridonijeti, sugerirati i zaključiti. U Izvješću su iznesene sve faktografije o održanim sjednicama i sastancima Vijeća, a tek se u zaključku nešto konkretnije govori o stavovima Vijeća. Smatra da taj dio o stavovima Vijeća treba pojačati.

Maja Sever, članica Vijeća, navela je da se ona apsolutno ne slaže s ovime što je napisano u Izvješću o radu Vijeća jer ne odražava rasprave Vijeća niti kritike koje je Vijeće iznijelo. Smatra da bi trebali formirati radni tim koji će napraviti pošteno Izvješće. Podsjetila je na situaciju kada se na sjednici Sabora, prilikom rasprave o jednom od godišnjih izvješća o radu Vijeća, vrijeđalo članove Vijeća da ništa ne radi, da nisu upozoravali na ovo ili ono, što nikako nije istina. Smatra da Izvješće upravo zbog toga treba doraditi.

Ivica Lučić, član Vijeća, predlaže da svatko tko ima prijedlog što bi trebalo dopuniti u Izvješće da to pošalje tajnici ili predsjedniku Vijeća kako bi mu olakšali posao. Ovako samo gube vrijeme.

Nikola Baketa, član Vijeća, naveo je kako se slaže s tim prijedlogom te predlaže da do iduće sjednice svi koji imaju određene prijedloge, primjedbe ili bilo što drugo, to dostave predsjedniku.

Aleksandar Milošević, član Vijeća, podupire taj prijedlog jer smatra da ne bi trebali raspravljati o ovom Izvješću jer na sjednici nema čovjeka koji ga je radio.

Dopredsjednik Vijeća, Nikola Baketa, zaključio je raspravu o ovoj točki bez glasovanja o istoj.

Ad. 6. Razno

Ivica Maštruko, član Vijeća, postavio je pitanje do kada traje mandat članovima Vijeća koji su imenovani 2014.

Nikola Baketa, dopredsjednik Vijeća, naveo je da, koliko on zna, mandat tim članovima Vijeća ističe 12. prosinca 2018., kada će Vijeće ostati na sedam članova.

Maja Sever, članica Vijeća, ponovno je postavila pitanje u vezi s aplikacijom HRTi odnosno moli da joj se pojasi kamo je nestalo nekoliko desetaka tisuća ili možda stotina tisuća pretplatnika na uslugu HRTi. Naime, u jednom trenutku je imala dojam da smo imali oko 300.000 pretplatnika, a prije mjesec dana, kada je to gledala, ispalio je da ih je svega 9000. Što se dogodilo s tom platformom.

Andrea Arežina Grgičević, glavna urednica portala i nelinearnih medijskih usluga, navela da ne zna odakle kolegici Sever taj podatak jer ona ima točne podatke o broju korisnika usluge HRTi. Na dan 18. srpnja 2017., odnosno prije prelaska na novu HRTi platformu, bilo je točno 615.966 registriranih korisnika na toj platformi. 14. rujna 2018. broj korisnika iznosio je 643.790 što znači da se broj korisnika povećao.

Maja Sever, članica Vijeća, navela je da to nije istina jer je ona prije mjesec dana upravo to gledala i bilo je oko 9000 korisnika.

Andrea Arežina Grgičević, glavna urednica portala i nelinearnih medijskih usluga, navela je kako se taj broj možda odnosio na korisnike koji su skinuli aplikaciju u nekom određenom sustavu. Navela je da sigurno taj broj nije mogla vidjeti kao broj korisnika platforme jer taj podatak nije javan pa je zanima odakle joj taj broj.

Maja Sever, članica Vijeća, navela je da ne mora odgovarati na njezina pitanja.

Renato Kunić, ravnatelj PJ Program, naveo je kako nisu na sudu pa da razgovaraju na način kako je kolegica Sever počela razgovarati. Smatra da je pitanje kolegice Arežine opravdano jer kada se iznose određeni podatci, mora se znati odakle oni dolaze.

Maja Sever, članica Vijeća, navela je da je ona te podatke vidjela na platformi i ne vidi u čemu je tu problem. Normalno je da članovi Vijeća postavljaju pitanja.

Renato Kunić, ravnatelj PJ Program, naveo je kako on nije rekao da oni ne smiju ništa pitati, ali nije zgodno iznositi podatke ispred novinara koji prate ovu sjednicu, a da se ne zna izvor tih podataka. Podatak koji je iznijela kolegica Arežina je službeni podatak. Ne može negirati da postoji nekakvi problemi u radu te aplikacije, koji su nastali prilikom preseljenja na novu platformu, ali se oni rješavaju.

Zorislav Lukić, član Vijeća, moli sve da i u ovom pitanju postupe s razumom. Kolegica Sever postavila je pitanje koje zahtijeva brojčane podatke, te smatra da nitko od njih ne može očekivati da se izbacuju neki brojevi iz rukava. Moli da se ljudima koji su za to zaduženi da vrijeme da to pregledaju i dostave naknadno sve tražene podatke. Smatra da se ne bi trebali nadvikivati na sjednicama Vijeća.

Nikola Baketa, dopredsjednik Vijeća, naveo je kako je već zamolio sve sudionike u ovoj raspravi da malo smanje tonove. Međutim, s obzirom na to da je kolegica Sever već ranije postavila pitanje, normalno je da je očekivala konkretnе brojeve na današnjoj sjednici. Stoga ponavlja molbu kolegice Sever da im se dostave podatci o tome koliko je bilo registriranih korisnika prije prelaska na novu platformu, koliko ih ima sada i koliko korisnika stvarno koristi usluge te aplikacije.

Andrea Arežina Grgičević, glavna urednica portala i nelinearnih medijskih usluga, navela je kako je već odgovorila na pitanje o broju korisnika aplikacije HRTi a, a što se tiče ostalih statističkih podataka u vezi s aplikacijom, odgovore će dostaviti pisanim putem.

Maja Sever, članica Vijeća, navela je kako je očito bilo problema u radu aplikacije i ona je to primijetila kao korisnik. Zanimalo ju je što se događa i zato je postavila to pitanje. Zahvalila je na odgovoru jer joj je sada jasnije da se očito nešto dogodilo kod prelaska na novi sustav i draga joj je da se ti problemi rješavaju.

Andrea Arežina Grgičević, glavna urednica portala i nelinearnih medijskih usluga, navela je da nije moguće na platformi HRTi vidjeti podatak o broju korisnika jer se radi o podatku koji je poslovna tajna.

Ivica Lučić, član Vijeća, naveo je kako mora izraziti svoje nezadovoljstvo načinom vođenja sjednice. Smatra da predsjedavajući mora voditi sjednicu i davati riječ govornicima, a ne mogu govoriti kako kome padne na pamet ne vodeći računa o dnevnom redu. Smatra da je pod ovom točkom način razgovora bio ispod razine koje Vijeće mora imati. Svjestan je različitih frustracija i složenih odnosa unutar kuće ali ipak moli za pristojnije ponašanje na sjednicama Vijeća.

Nikola Baketa, dopredsjednik Vijeća, zahvalio je kolegi Lučiću na konstruktivnoj kritici, ali osobno smatra da je većina sjednice prošla u normalnom raspoloženju. Podsjetio je kako su se dogovorili da će dopuštati javljanje za riječ za riječ i više od dva puta kako je to određeno Poslovnikom o radu Vijeća.

S obzirom na to da se više nitko nije javio za riječ dopredsjednik Vijeća zaključio je sjednicu u 16:54.

Zapisnik sastavila:
tajnica Programskog vijeća HRT-a

Mirjana Bujdo Vađina, dipl. iur.

dopredsjednik
Programskog vijeća HRT-a

dr. sc. Nikola Baketa